

MINUTE SHEET

COMPLETED

MINUTE SHEET

Department:

Subject:

Section:

Missing pages + Recheck Page No's

File No.

Date:

93952F--26,400pages/3/89MK

- 1 To - 12 - 13
- 2 Mixed up pages 47 48 49 50 51 52
check these over carefully in notation. Also
- 3 Page 87 jumps to page 89 (no 88) but
the sentences are in order
- 4 Page 93 jumps to page 91 but the sentence is
in order and the book pages were in good order
there were no signs a pages torn out.
- 5 Reprint page 187 - 188
- 6 1944 Aulanga A mshaki

I te rauwhaka i te Papa
Kai i Ka ano rānui
tō ahi ki reira?

Kaore.

Kaore koe e onohio ko
te riri i E. reira te ara
o te Papakai?

Kaore au e onohio
me Tipihau ano i pera
i pera hoki auā o
omui katō ika pare-
kura, no mua ra.

Kaore koe e rongo ko
Ngārangirua, ki utu o
te Papakai?

Kaore au e onohio
ko Tipihau ia nei tō riri
whakamutunga?

Ae, me Manawaru-
omui iho ko Purahotangi
au.

Ke whā te whāwhāi i
onā nei a Tipihau.

Kei Paharakeke.

E rua ngā āra Rangata
i onā i reira ko Capu-
rehe Utahi i topea te
nei i Werohia a Tipihau
Kaore koe e onohio ko
Tawhaki te utu o Tipi-
hau?

Ke te utu o Tawhaki ko
Karotaha, e. Eka ana te

matunga o Tawhaki
no ano rāpea a Karotaha

me hēmea nōka anake
e kore e patua, no te ure
wera, me Ngāpōtiki; ki
āra Rangata kōna wai ko
Aporo Matahualā; kōna wai
kōna no te uruera a Aporo
E hara i te whānau Aka
Ma whā te ara o M. H.
hūnguru i Cāe ai ki
Manawaru?

Ma Kūiarau, e. ahū
ke ana rāpea kōna ara ki
te Wairua? Ae, ki Turang
ano hoki me etahi au
wahi.

I whakauru au rāpea
o te horaka nei Rangata
ki Ngāpōtiki māi o waho
ko ngā wai o te Wera
o Wāimaha; i hui au ki
o te Papuni, kōna ara
ka hui au ki o te Wairua
me Mōhaka, kōna ara
ke hāre i Kūiarau ka riri
ko Manawaru. Ke ara
ke te ara o te ra pare-
kura i te Papakai. E
hara te mea ora M.
Hūnguru anake eni riri
engari eā ngā wai kōna
o te Cāe kōna au.

E mohio ana koe kōia
nei tē tūngatanga o ngā runu
o ngā kōwhiri i tē papuni
tāe oia mai ki tē man
ngā aronga.

E mohio ana pea koe
he arii a tana rauapatu
kei waho?

He riri ke era, e hara
i tē mea mo runga ito
kupu a tē mihī o whakia-
hau nei ko Pōhokona
nana ko Tīpikau kua
mate kōia. Kāore
rānei he pārekuru i
E repiti?

Kāore au e mohio, he
whawhai ngari he kō-
huru.

I ki ia nei koe he mea
whakakāheke mai e ngā
ōne e N. Kīngāanga.

I ki au oia Māhira i
tūki ko Ngaitane tē hunga
i hātua nei mo tē kai
Parāpara. Ko Te Amowha-
kauru one wharawhara,
one tē tahi atu o N.
Kīngāanga i hātua ano
ko tē whi o tē mate
nga ko tē Papakai
she etahi atu pārekura
I ki atu ia nei tē

Mihī kōia Pōhokona tē
kōia, tē ahi ra tūngā tō
Kāinga ko tē Papuni.

Kāore au i rongō i tē
kupu. tē Kāinga ko tē
Papuni

Kāore au e mohio i tē
tāku kupu tāku Kāinga
ko tē Papuni.

I a ngātiringa anga ke
a tē Papuni e mohio ana
ratou irunga, a e i tēna
tāku kupu Kōia tē mate
nga o Te Amowhaka-
kauru. tana tē tahi
Kāore i whāia, mo tē mea
hoki mo Ngaitane tēna
hāpu he kōia ito. hōkei
ka mate a tē Amowhaka-
uru. me wharawhara ka
tahi ano ka ara tē rau.
o tē tahi kōia Tīpikau
ko tē Papakai. a e he
riri ke tēna. Ki E repiti
E hara i tē mea mo
tāku e ki nei au. me
Tīpikau hōkei i tēna he
riri moa ito. Tama-
moana. he kōia me a
ratou māhinga tēna kō-
re a ratou māhinga
kōia i ra o tēna i tēna
ai i kōia e mohio ana

Ko Ngaitane ko te mea
 e noho ana kei Tetahi
 ki waho no mua
 atu i te Rainga atu
 o Whakaitiki, i nohia
 ai e rauw a tae oia ko
 tenei Rainga o te Hau-
 hau nei ka mutu ta
 rauw noho i Konei
 Kaore au e mohio no
 Ngaitama tenei Rainga
 engari no Ngaitihine
 tenei Rainga ia te Ma-
 nuka i ahu mai i
 Turanga a Rautewa
 me ana tamariki me
 Ria i whanau ki te
 Papuni tenei, te hoki
 nga mai i Turanga
 ka noho ki te Papuni
 me uwi koe kia Ta-
 puiua me tamariki
 Kaore. a te wewera i
 kona e noho ana e
 mahi kae ana ko te
 wewera awha kake a
 nakei te onea iira. e
 noho ana hei tae
 moa hea ia mo te ra-
 upatu, he onahinga kai
 na Tamakai moana
 ki te Papuni.

Kaore au e mohio kia

au onahinga kai na te
 whare rauw ana pua-
 pua raka. i tono kia
 homai katatu ano tenei
 rauwatu au ka waiho hei
 tahe whenua. Kaore au
 e mohio na Tamakai
 moana i kari tana roto
 na Paora me Tapui
 atu i mohio ai manai
 Kari ko te kura o Tapui
 tona mana ki te whenua
 i nei me ki Tapui hoki
 Engari ko te Rainga nei
 oia ake.

Tawera No 2.

Durui Mache 17. 1889

Wipere & boy. Hautakowu

Ke tuiua ia nei to tae
 ki te poraka nei e Kereme
 nei koe?

ae, he toa hoki ki te
 tae i ona rohe.

E ki ana koe he toa tana
 whakapapaia mai to ti
 puna i mana ai koe ki
 te poraka nei?

Ko Whareana

" Ko Tetahi

" Rongowaho

ngora nga pakeke
 a Totarapuwaha me
 te arowhata oiaie

Na Rongowaho ano te
rahui a te Rimuroa
ko ona hoa riri ko te
whakalame, me nga
maihia, ko te tipuna
kaore au e mohio koi
ana te hoa riri o toku
tipuna ko Ruamoko

- " Rongowaho
- " Eubaispotanga
- " Teihotirangi
- " Kowewai
- " Ngarangika-

-hiere
Riria
ko au hotei

Kaore a whare ana i pa
ki te Papuni ngarua
matariri, kaore ano
tatu kiri wawae. o aku
tipuna i pahure ia Ruamoko
i ki henei ai au
e whai ana hoki ia
kia mohio ai ia ki
aku whakapapa kia
kiri ai pea ia i tetahi
mana i roto he rau
papatanga.

He aha te take o tenei
whenua i roto ai ia wha
reana i te mea he wa-
hine nei hoki ia?

He ture tena mo Mui

Tireni ka whai whenua
ano mo nga tamaiti
wahine kaore mo nga
mea tenei anake, he tane
a Paeko. o tenei ahakoa
whakalame e te koutu ka
w ano nga mea wahine
mo Paeko te whenua nei
a rama a Whareana. mo
Paeko ranei tenei whenua
ae, mo tona papa mo
Paeko tona take mai
mo korei mai te take o
Te Hakei rama ko Whare-
ana, he whanau tahi enei
na Paeko anake rama
He aha koe o kore ai e
Kereme o te whenua nei
vungaria Paeko?

158

I Kereme au au ia wha
reana, he wai ia mo Paeko
arona mai ano te mohanga
take iho ki ona wai a Paeko
mai kia aku matua nei
mo te wa tenei o te Hau-
hou nei katahi ano ka-
hotei ki waho. ki take mo
hihi kei tetahi koutu nga
take o Paeko, kei te tipu
tonu nga take kaore
rara atu he putu take
wa, kaore ano hotei koe i

Tae ki reira.

I whea o Apurua i Renui
poraka e, owho ana, i
nga pa hua tohina atu
nei e au o te poraka
nei-

Kaore ranei he whenua
i Aotearoa e te Mowera
mau e whakahaere

Kaore huiarua ano owho-owhio
Kaohi, koria anake nga
mea e uru i au ko te
Mowera, Chara i te Awhi
Kaohi. Kaore rawa e
uru i au ko te Wera, ko
te Wera ia nei te
wahi i hokoa nei kua
te Kewamatanga?

He na ake momo
na Kawiri rawa ko Ka
Kuraten taua hoko, naku
i rui ka kore e kore
nei ano.

I whea o Apurua i te
wa i tae mai ai a te
whakatawhiri i te onote
nga o Tuterangiwhaitiri
Whinga ano i te po
raka nei i ngatapu
i te Pukitapu, ko
nga utu o tana Tangata
ko Makawa onuri iho
ka onote ano a Matahou

te tangata mana ko Kohuru
Kotahi ano ranei te ma-
tanga o Tuterangiwhaitiri
maha ko Mahia?

Kaore.

Kowai ko onua e mate ai
ko Mahia ko onua kis
au.

I pehea tana ko rawa patu
nga, i motiitia ai he ko
huri-

He atu owho te mahi i
tana wa i te haerenga atu
o te tana, ka patua e te
waru. ko Kara, kua mata-
hou kia patua.

I mate a Mahia kei whea-
ko te Papuni, ko Tuti
rangiuwhaitiri i mate ki te
Houhapa.

I whanau koe kei whea
ki Turanga,

Kaore koe e mohio ki
te Mahia ke a Matahou
i te wa i onote nei a
onohia Kaore i te pora-
ka nei, mana tonu koki
i Kohuru Kaore a te
whakatawhiri, i owho i
reira i tona haerenga atu
ki te Mahia ko Matahou
mate tonu atu ki reira
Kaore koe i rongu ki te

I
 tāhi o te whakapātōhea
 i whanau ki te Papuni
 Hare au e mohio
 Tahora No 2

1.30. P.M.

Wamanga a Tapine + by Wipere
 Ko te Waimana tāke
 Kainga, ko Hingaanga
 tāke hapu ki te poraka
 orei - Hare au e hīo
 ana iā te wewera i te
 poraka nei, i noho au
 ki te Papuni, ko te arero
 te Kainga i noho ai a
 Witiipuna, i te wa i tae
 ai au ki reira i haere
 atu matou i te Waimana
 ko atu matou me atu
 Cairu e atu ana matou
 ki Turanga. no reira
 toku matou, he pakake
 tonu au i taua wāte
 henei ano me au nei
 tāke roa. Tāe atu ma
 uō ki te Papuni i
 reira a Witiipuna me
 tona wī i noho ana e
 mohio ana, haere tonu
 matou ki Turanga ki
 te Kainga o tāke koro i
 te Mardwai, kotahi te tau
 hanaia mai ana matou
 haere ana mai matou

ki Waerenga-a-tika ki te
 Kainga o Wi Pere. e toru
 e matou tau ki reira. ka
 haere mai matou, ki reira
 ka haere mai matou ki rau
 orei tāe mai ki te Papuni.
 ka kitea matou e Wi Purita
 ana e iā i reira noho tonu
 iho matou i reira, ko ma
 pere tetahi kaumatua i
 reira e oroho ana. ko te
 mihumu tetahi, ko te Hoto
 ko Hara Māuka ko Eru
 te rongo, ko Anō Putanga
 aranga ko Hemi Rewiria
 ko Tamaitakea ko Paga
 Karate ko Teotene Piwa
 ka ko anō tāne te wahine
 a Witiipuna, heoi atu i no
 hio au ko Ngahua i reira
 ko Pakapaki, me Ruā.
 Kōia te kaumatua i reira
 ko te Matene Matatāo ko
 Aperahama ko Manu me
 Korohū nga Tamaiti o
 taua hapu, i reira e oroho
 ana no ko matou. hōtinga
 mai ano i Turanga. i noho
 ai a tāe moa mai ki te Hara
 han nei, tokowha nga tama
 e rite a tāke kōi, i whan
 au ki te poraka nei i a
 matou e oroho ana i reira

Ko a malow mahinga
 Kai Kei Kowhitu hitu
 Kei Mangatahae Tetahi
 o a malow mahinga Kei
 te matamata o te awa te
 tahi no te manuka he
 hitu, he whitau, Kei
 mangatahae, he aho
 he whitau Kei te Manuka
 nakeu i heru mai i Suru-
 nga a Lamua ana Kei
 Teira Kei Lamoharetaha
 etahi mahinga a malow
 Kei te Powatrawera te
 tahi mahinga kaore
 he rakan pakeha i reira
 na Malow, ana ma-
 hinga a Opawa. Ko
 Kariki hana Tetahi ma-
 hinga Ko Manuka ana
 he mahinga meai tera
 Ko te Kariri Tetahi ma-
 hinga Kei te tahi ko
 Kahurangi, he pa wara
 Kei nga tahi e rua o
 te roto ko Paripohatu
 Mangahouhi ko Pako-
 hua ko Paritangi ko
 te arero ano tetahi
 ko te Pakitapu tetahi
 o nga pa maoro ko te
 tahi tohu he manuka
 Kai runga pari e tu ana

I reira te waka o laka upu
 na o Pou Kei reira ko te
 ingoa o Lana wahi ko
Rakeiwhaia Kei Tetahi Kei
 te roto tetahi tohu he koha-
 iu Kei roto o Lana roto ko
 Pou te ingoa o laka upu
 na Kei Tetahi Kei te ingoa
 awa o Lana roto, he koha-
 iu ko te Snakei te ingoa
 He mea haka Kei te Kapa
 Kei te hinaki, Kei te pa
 haka o Lana roto
 na wo Lana pa tahi ko
 te korero mo te kawe
 huri ko te Papuni ma te
 Whareraupo e rua nga
 reta Kei a au tonu me
 Paora Kingi i mouna
 pohatu tahi mana e no
 ho ana e tonu ana mai
 he purapura mana ko
 heria e Paora Kingi me
 etahi atu ko mouna po-
 hatu, mana mai ana e
 ona hoi, tonu ana mai
 he purapura mana, ka
 haere a Paora Kingi me
 etahi atu ka huri, i
 Heretunga a Te whare-
 raupo i Lana wa, e mea
 ana ia Kei Kawea Kei te
 Papuni nga huri tonu

rana e Paora ki
 Heria ki te Wairoa ha-
 ramai ai ki te Papuni
 i haere au ki te tahi i
 atu Tamariki e heri
 huri mai ano ki te
 Wairoa ratou ki ana
 mai atu Tamariki
 mau moa e haere atu
 i te Raenga ki te
 Papuni kaore a Paora
 ma i tae mai ki te
 Papuni mai tae mai
 ki te Papuni; taw
 Raenga atu, tana honi
 ke mai ratou i te
 Papuni, mahia ai ano
 e Paora Kingi ma nga
 huri ki te Wharekōwhiri
 moa e tana ana ki tana
 mahi te mahinga o te
 mahi, ka hoki mai a
 kaore he tangata o te
 poraka nei i taw wa
 ka rima he nga tau
 o tana mahinga, kaore
 a te Wharekōwhiri i tae
 mai me matou hoki
 whakarere ana e ma-
 tou mana na Kingi
 me te Wharekōwhiri te
 tanga kia mahi ana
 huri ki reira ko moke

puina a Porangahue taw
 hapu ki te poraka nei
 no Wi tawia tenei hapu
 he wii hoki moa - e hara
 hoki i te hapu taw i pa
 ai au ki te poraka nei
 kaore a Kotore i pa ki te
 Poraka nei, he ingoa ka-
 ranga moa iho a Kotore, ma
 te tangata kia matou ko
 Tamakaimoana mana ma
 tou ki tana ko Kotore
 matou ko te hapu e kia
 nei e te mahi kia hui
 ia te aho o Ngaitane i te
 Papuni ngaitane e moke
 ana i tana tawia ka-
 re te whenua nei i riri i
 ngariri a Lipihau me Po-
 hokoma, ia au e moke ana
 ki reira kore rawa he
 mea o te whenua i mo-
 ko tuturu ai ki reira
 kaore au i kite i nga matua
 o Lipihau e moke ana i
 reira enari i Maunga Pohatu
 ko Tawhara te tangata o a-
 wha. kaore i moke i reira
 kaore a te Puhu i taw
 ki tenei poraka roherohe ai
 kaore a Lipihau i moke ki
 te poraka nei me Ketarata
 kaore ano i moke i reira

Ko au i oroko tutuina tonu
 e tutu ano tonu ki e 3
 ona tau ki reira heoi ano
 he moe irunga ite hauru
 e zhu ki au ki Turanga na
 A. Kingi te tukanga kia
 Keria te roto a Te Papuni
 i reira tonu au i taua Kingi
 nei he take tonu to taua
 Kingi ki te poraka nei
 na reira kaore matou
 e whakakahi ki taua Kingi
 runga i taua roto, kua
 mana oia ake a taua
 ki taua Poraka nei

W. G. by Court.

Kaore he riri a te Wewera
 ki Enepiti?

Tapene Ruia + Heatara
 ka-

I ki ia nei koe ko M. Kingi
 nganga to Hapu ki te poraka
 nei? Ae i au e woho
 nei i tenei wa, ki tenei take
 ko M. Sama taua Hapu he
 rite ano te mana o nei
 hapu ki runga ia koe.

Ko M. Kinganga te mea
 e mana nei au i te poraka
 nei

Kei wai te hapu mana. Kowiri
 nga huri ki te Papuni?

Ko Tamakaimoana, M. Sama

Mo te Wewera pea ana hapu
 ai, he mea ki mai ma te
 Whararaupea kia kawea e matou
 he huri ki reira.

E mohio ana pea a te Whare-
 raupea ma te Mihinia aia i tonu
 ai kia te Wewera?

E tika ana on tenei take
 a te Mihinia angari kaore i
 tika ki te poraka nei a te
 Mihinia-

Ko nei hapu rapa te mana
 o te Whararaupea ki te poraka
 nei.

Kaore ana hapu e mana
 to ki te poraka nei, kaore i
 ahau orai ia te Mihinia te take
 o te Whararaupea ki te whenua
 nei.

x Court. Te korero a Tiphau kaore
 a te Mihinia i ha ki te poraka
 ite mea kaore i mana e
 nei hapu.

He aha i ata tonu mai ai
 i a matou mana e kawea
 he huri ki te poraka nei?

I tonu ai ia he wiri hoko
 mo te Mihinia kati kaore a te
 Mihinia i ha ki te poraka.

Korero ia nei koe kaore
 o te Wewera i oroko i te
 Papuni-

Kaore matou i woho i reira

Wheea a Paora Zekara
tete a Mohi a Tamaitakera
na Mora te putake i
owho ai a Paora mana
ko Tamaitakera ki te
Papuni, ko Mohi he tika
ma tonu mo N. Kinganga
a Hera i onoe ia Tamai
kakea, he Caina mo tenei
a Paora - kaore ana wa-
hine.

Wenerai Maehi 13 1899

Tapiri + by Heteraka -

E ahei ranei tetahi tangata
ka te kawe huri ki te toke
ma o tetahi tangata?

Mehema i potokeano te
haere a te tahi tangata
ka he me he onea orakea ia
i whakaritohi ka ahei ano
te haere.

Ka haere ranei nga tangata
orunui o Tamakai
wana e haere i runga i
te tonu kia haere kite na
wahi.

Ka haere i runga i taha
tonu kai ahakoa Tamaiti
pakeke ranei te tangata

I mohio ranea koe i
haere nga tangata mu-
nui a Tipihau a Towhara
he kaumaha nei ratoru

He Tamaiti enei tangata
ko nga korohike kaore i haere
kita he korohike rawa ranea
a Towhara, i na hotei ra na
Tipihau ake tera Tamaiti?

E hana i te tino kauma-
ha i Towhara he peni ano
me au nei.

He aha te putake i kore ai
koe e tonu i te iwi ia N. Ki-
nganga kia haere ki te mau
huri?

E mohio ana koe ki taha
ki kia haere au ki te tonu i to
ku iwi kia haere ki te kawe
huri. Kaore au i haere mai
i tae au ki reira i ki atu
au kia Paora Kingi Kati
mo N. Kinganga he tenei
tangata

Idio ratoru imana ano ra-
hea i kawe huri ai ratoru ki
te poraka nei?

Mo te ra tonu o tatew tonu
ka haere koe, kaore koe i
haere i onua atu i onuiho
ranei

Kaore ranei a Kotori e
whai onua ana ki tenei
poraka, me etahi atu wahi

Kaore ona pa ona ka-
inga ona on ahinga ite
poraka nei kore ranea ona

mana ki reira, engari
 kei te wairoa tonā paranga
 ko te Manawaru tonā pā
 kaore hoki ana tōhu i te
 poraka nei-

Kaore ranei koe e onohio i
 mahia nga kai o enu po-
 raka. na kotore - E manua
 ma ana au ki tēna manua
 i tonu kia Hinganga a wha
 Raatia ana i te mea ke
 rangatira tāhi rana ko
 wāna papa, ki tēna poraka
 kore rōwa - E rati rāpua e
 heke ana kia kotore tēte
 tanga tāhi mona te poraka nei

E kare ia kotore te
 whenua no H. Hinganga
 na te tōronga irunga i
 nga ritenga onāori kōia
 ka mahia mai he kai
 mana - Kati he kai mahi
 ena tanga tāhi na kotore
 ma te rangatira?

E kare i te mea kōia
 te rangatira o era iwi ko
 Hinganga ano kore rawao
 kotore pūhi i tana po-
 raka, ko tāhi ano te ma-
 hinga a kai mana te
 pūhake mo te Hinganga kia
 tāona aia, koatū ana ko
 wāna kōi, kaati i mahia

ana kai ma nga tanga tāhi
 tāutōko i te tāhi kia kotore
 Kaore ranei he wiri o kotore
 i moho ki te poraka nei?

Na te moenga o kotore
 i nga wiri ia Hinganga
 i moho ai ki te poraka nei
 Kaore i mana i runga ia ia
 Na kotore ka a Hinganga
 He aha a H. Hinganga?

- Ae, kaore ia i whai
 mana # i tēna tāhi onā
 ki te whenua nei engari
 i te tāhi kia Hinganga
 E onohio ana koe kia W
 harauhara?

E onohio ana au, he tanga
 tāhi mo Hinganga tēna
 Kaore onā paranga i ru-
 nga o te poraka nei
 Mo te wairoa ke aia
 He aha i herere ai kia
 ia tēna tanga tāhi

He mea herere mana
 ana kōi ki te whakakati, mo
 H. Hinganga tēna tanga tāhi.
 Kaore koe e onohio ko te
 tāhi tēna o nga rangatira
 o te Papuni.

Kaore ko Hinganga ke
 te rangatira

Kaore koe i rongō kia
 Te Kaitiaki o te Krewera.

Ē onca oia te rongo o
te tūna e hāu onkai oia
Kei te Pāpuni Kei a Wha-
rawhara.

Ē tūna ana te waiata
na ko te kai onahi tūna
hoki tūna ahu tūna
He aha i kore ai e wa-
iatatia te koro o te tūna
e hāu mai nei Keia
He aha e mohio ana
au ki tūna waiata mo te
moutāranui e hara i te
mea mo te whenua nei
ko Wharawhara hoki te
kai onahi tūna i tūna
He rauwhara rāpea a
Tuhoe ki te poraka nei

Ē mohio ana au ki
ena riri nāke ano e
hara i te mea na Ngati
Kinganga patua anake
hāpu ke mo tūna papa
mo te tūna o tūna riri
mo Mahia na te Onihi
te tūna.

Ē mohio ana koe oia te
wewera a te Onihi?

Ē. e hara i te Pāpuni
ake aia e ngari i waho
ki reira i moe ia ki
Kawai. Na te Onihi te
Wharawhara, kia tūna he

ahio o te Pāpuni e hara i te
mea mo ngati Kinganga
tūna kōpu

Ē ngaro kōpu rāpea nga
tūngata o te Pāpuni i tū-
na patu?

Kōpu i ngaro tūna
hāpu ngari i nga wai
ke e oia ana i reira
Kōpu koe i mohio ki te
tūna waiata mo te nga
rongo o nga wai nei o
te poraka nei, e hara i
te mea na tūna waiata
au i ngaro ai i tūna kai-
nga ngari tūna ano te
tūna i ngaro ai au ki
reira.

Ē mohio ana koe ki te ara
o Paora Kingi ia Kinga-
nga? Na Kinganga
Paora Kingi mo whaka-
papa e koe tūna ara ana

Kua wareware ia au tūna
ki wahi o tūna ara ngari
Kai tūna pukapuka

Ē mohio ana koe ki tūna
ā. Kei reira tūna tūna
o te Pāpuni, na reira hoki
au i wai ai ki tūna.

Ē karāi ano rānei a Paora
Kingi ki tūna.

Kōpu a Paora i wai ai

reira one ona wii, Kaore
au i onohio ki te tipuna i
kootitia ai a Tuahu. Kaore
hoki au i reira he mea
whakawau moa atu au
ki reira -

© onohio ana koe i wii
kia tipuna a Paora. i
runga i te Patu kia
Tenuki?

He teka ano tena e
ngari ma te Patu kia
Karinganga i wai ai ia
ki te Papuni

Kaore koe i onohio ma
nga Raupatu nei i mo
ho ai a Paora one Tuahu
ki te poraka nei

Kaore.

I ngaririri i te Papuni
he aha te putake e waiho
ai koe?

Mateu ano hoki te pu-
take kia patua ana iwi
ke, ara oia iwi tipuna
ma te onokopuna a te Miki
ma te Miki ha enei rau-
hau? He mo Mahia
titake -

I runga koe i te Kupua
Te Miki kia Pohokorua
kia tenei te ahi e ka
nei i te Papuni

© onohio ana au mo nga tau,
wii tana kupu. Kaore i puta
tenei kupu moa to whenua
ko te Papuni mo te ure-
wera ia nei te whaea o
Whakaiti?

Mo te Urewera tahi taha
mo H. Karinganga tahi taha
ma koei i pa ai ki te
whenua

I noho ranea koe i runga
o te poraka nei i runga i te
raupatu a te Urewera?

Kaore, kai te Karaiti
nani a Tuahu a Moki a
Waiiteke me o rana wii?

Kaore au i reira i te
wa i kootitia ai he mea
whakawau moa atu hoki au
ma tateu wii ki reira
© haka i te mea mo
Kaukura to tateu i wai
koe ki Tuahu? Kaore
mo Rongowhakaato ke te
ma tangata, ma tateu
wii au i wai ai ki reira
Kato kua mate moa ake
tateu kua mo moiri ka
Rararatia a Tuahu.

Kai waho kato ranea
nga raupatu a Wihere
o te poraka nei -

Te putake o ana raupe

patu mo te amowha-
Kawu mo Whakarohia ngo
tino putake o ana riri
korew nei a Wi here
e mohio ana au ki te
wahi i patua ai a Teano
E mohio ana rapa koe
ki te haere ai a Te
ururera ki te onahi
kai i te Papuni.

E haere ana ano e
ngawi he paanga ki
reiria i kore.

1.30. P.M. -

Tapine Cross ex by Hautakura
to Hinganga to Lipuna
i mana ai koe ki te
Papuni.

Atino tuturu koi ana
taku paanga tutu iho
ki taku whaea, kia au
hoki

Kore koe e mohio ki te
tahi rapatu a te wha-
katohea ki te Papuni

E mohio ana au e
hara te te mea mo te
whenua nei.

Mo Hinganga ranei nga
wii i te taenga atu o
te tana a te whakatohea

hua mohio koe o a
Hinganga a Mahia me

etahi atu i reiria
I wha to tpuua i te wai
tao atu ai a te whakatohea
i reiria tona te hapu o Mahia
e roho ana; i reiria ano
taku tpuua, e roho ana
ho te momou te ingoa he
tamaahine, ora to uturi iho
ia Hikawai

I mati perhea a Hikawai
I mati tu rapatu ia mo
mua atu ia mahia aia i
mati ai

He rangatira ranei a
Mahia?

Mo te nei wahi mo te Papuni
mo Hinganga ranei tona
rangatira alanga

Atino, mo Hinganga tona
mana mui ki te poraka
nei, mo te Miki tona ma
na mui kia Tuhoe, he
wahine a Hinganga? he
taane ko te tpuua kua
o Hikawai o te Pou me
nga rangatai mona kua
whenua.

He aha koe i roho ai i
tana wahi i te mea kua
mati a Mahia a, i reiria
tonu nei hoki a te wha-
kato e roho ana; i hoki
a te whakatohea mehe mehe

i roho kua pau ara
atu nga tangata o
kura ko Mahia anake
i mate

Shouai e ngake mate
o Mahia?

Ho Makawa, me ka-
manu.

Kaore koe e mohio ko
Makawa tetahi rangi
kua mui o kana ope

ae, koi ra te wahi o
Mahia

E mohio ana koe ki te wa
e mate ai a Makawa

no muri mai i Mahia
no te roheinga i wahi ake o
Te Whakatohea.

E mohio ana koe ki teno
ha ki te Pukeatapu?

ae, nokeu hoki tena ha
ki te Papuni. Kaore au e
mohio ki te tohu o te mate
nei, e hara i te mea e mate
ke a Makawa, kaore i
mate i roto i te wahi i
mate ki roto i te parakura
e i kite au i te wahi o
mate ai ia, koi anake
te mea i mate o kana ope
i mate ki wahi o te ha o
te Pukeatapu, ko Romani
mate ki wahi o te poraka nei

Kaore a te whakatohea i roho i
te ha?

Kaore au e mohio, he Lamaiti
au i whanau ki reira

I whea nga tangata o te Papuni
e te wa e mate ai a Mahia i
reira ano e roho ana.

I Aroki a te whakatohea ki
whea i muri iho o te mate
nga o Mahia?

I Aroki mai ano ki tena
Ranga nei, kaore i roho i
te Pukeatapu me te Papuni
ko kangaitea te tangata mana
i wero a makawa-

Kaore koe i mohio ki te pare
kura a te whakatohea ki te
Kuataniwha, kei wahi o tau
e kereme nei?

Kaore au i rongu ki tena
wahi

Kaore koe i rongu ki te wahi
o te Houpapa?

Kaore au e korero mo tena
poraka.

Kaore koe i rongu kia Toinga
a wahi i mate ki te Hou-
papa.

Kaore au e korero mo
tena poraka engari a te Pa-
puni-

Shouai koe i rongu ki te ma-
tinga o Luterangiwhaitiri ku

te Koupapa.

Kaore au i rongop
Kaore koe e mohio kia
Panuharangi, he whaka
raurua mo te riri i
mate nei a Tumaraho ki
te Koupapa -

Kaore au e mohio
Kaore koe i rongop ki te
ope a Matahou i haere nei
ma iunga waka -

E wha ana he haere
ki te Kai Tangata mana
i Turanganui i te Mahia
Kaore i tae mai ki
te Papuni -

I mutua tonu ranea te
haere a Matahou i te
haere? I haere ai ia ki
Te Mahia

He wai te tipuna i Keremutu
nei e koe.

E mohio ana au i te
nga aia

E mohio ana koe kia Wi Pere
ae.

Kei runga ranei ia i te
nganga? ae.

Tapiro x by Coast.

He Kinganga ko Matariki
ma Wi e mau atu a te atu
ko Kinganga, ko Tikitiki

ko Kingiuke, Matariki, ko
tohu ko Kinganga, Tiki
tiki Kawaete, Ngoingoi
Aorungahue, te Monou,
Whakaiti, Tapena.

ko Porungahue, Heawai
Mahia, Ni Tipuna
He aha te take o Kinganga
ki te poraka nei

Da ia tonu te whenua
Nawai te rohe i Kahurangi
hiwi?

Ma Kinganga
He raupatu ano ranei tau
ki etahi iwi o te poraka nei

Ae, ko te whakatohea i
mate ko Mangatangi te
parekura o Kinga aia
Matahou. he teka mo Ma-
nga Tahae, a Mangatangi

Kai wha hoki Tetahi o
parekura ki etahi iwi

ko te whakatohea anake
te iwi ke. i tau mai ki rira
e ora ana a Matahou i te
wai mate ai a Mahia
koi ana ano hoki Tetahi
o te tau

Mo mua ranei te riri a
Tipihau rawa ko Pohoko
ma, i te malinga o Ma
Kawa.

ko kato ngatangi ana

te tina ano Mahia no
muri iho i nga iwi a
Tirikau rana ko Pahoko
ma. Ka maupatua e
au a Matkawa-

Atēha + -

No te hokinga mai o te
pakeha i Turanga ka ma
te a Fara Kingi no 1856
hoki te tango honga
Tahora No 2.

Tari Maheke¹⁴

Rihana Horoiu + Wipere (Agent)
Ho Waiotake tatew Koiriga
Ho tatew iwi Ho. M. Kahu
orungu-

E pa ana au ki te
Papuni - Ka korero au i
nga tohu i te ano te
horaka mai. ko Rakai
waha, he onanga - Ma
ngatatae ki au, he tute
kaka kei te Manuka
koi ana te tate onai o
tonu ingoa, he tohu ano
he ahi tati, e tohu awa
ahi kotahi e anga a
ora kei te Hauarua, me
Tawharetoa; he pera au
kei te Pouataraera, enei
ahi e ma, e anga ona
kei te rawhiti. Ho tana
ahi te tate onai o Tau-

wharetoa - na nga iwi
o Waimaha, me te Papuni
enei ahi tati. No mua atu
i te Tiriti o Waitangi ka
taraia etahi waka e ma kei
te Papuni, ko ngamahanga
etahi o nga waka, ka
warware ia au e tahi no
muri mai ka taraia ano
etahi, no te wa tonu ia au
nei tera waka i taraia ano
au, no muri mai o te
Tiriti ki Waitangi. Ko
Munupoko te ingoa o enei
waka te wha o nga ko
Hawakere, i taraia ano ki
te Papuni, he ingoa no
Hawakere te Puna. na
Hawakere tonu i taha ki
tonu ingoa, i toia ki Ere-
peti tana waka a paka
au ko te waka o mua tata
atu o te Tiriti i tuku ki
te Kauhauai me nga
tuna o tana awa i hoaki
ano no te Kauhauai
ko te whakaritihika he
wawenga kei te tahataha
o te awa o Matokomuka
kei te ngutu awa o tana
awa he mahinga ano ki
Routawhiri kai etahi ki
te Hawaiau, o te awa o

Ruakihiri e wha nga
 mahinga kei reira e
 rua kei tātahi taha e
 rua ano kei tātahi taha
 he ara tātahi ko te Upo
 ko tātaramoa 68 te ingoa
 kei runga i te kiwi he
 tohu ano a te Whakatu-
 ranga rakaau a Patērangī
 he wahi tēra o whakatu-
 ai iā i tana huata mo
 te whanauānga o te korari
 ko tona iho wahi ki te
 Whakaturanga rakaau
 huarua ana te ingoa o
 tana wahi ko te Iho o te
 korari kei tana atū, he
 ana, ko te ana o Teinaki
 kei tamarahi e tika ana
 kei maunga Pohatu he
 maha ano nga tohu kei
 tātahi atū kei maunga po-
 hatu kei te Upo tātaramoa
 he maitaitea penei me
 te harakeke he kai ma
 matou, mo ake tūpuna
 ano te orohanga iho a
 tae mai kia au nei ano
 I te arero te mahinga tū-
 tahi o tae ai au i nga
 rakaau o tana wahi e topea
 e matou he kowhai me
 etahi atū tū rakaau e tū

mariki ana au i tana wa
 nga tamarahi mana tana
 warena ko Wi Tūpuna ko
 Tawhā ko Renata Parenga
 hore he taina mo Rataw
 papa me Era Tūpunga ano
 me Hoani Putāngarangi
 Te Kaitiāna Kapo, Herewini
 Te mahurehure, Rakaupūhi
 Heri Karoria, Wiremu Ma-
 pere, Hamiora Kairinga Atū
 ko nga taane enei ko
 nga wahine, ko Ani Patēne
 he wahine ora Wi Tūpuna
 ko tātahi kei ko Riria Pōto
 ko Pachinga te kai o Ani
 Patēne Lehoko Putā Wharete
 ko Takoto Koa, he wahine
 me Hoani Putāngarangi
 Rawiria Tūpū, he wahine
 me Era Tūpunga, ko matou
 nga tamariki i tana wa i
 reira ko te iwi tenei o Wi
 Tūpuna ko Ngatihinganga
 mo onua iho te orohanga
 i reira, tae mai kia Wi
 Tūpuna me matou hoki i
 patua e ake matua nga
 tūna o tenei whenua i te
 marenatanga o Renata
 Pohokorua mana ko Ani
 Karangata, mo te Urewera
 a Renata Pohokorua, mo ko

onou hakaata a Ki Kai
 rangatira, i motu taua ta
 ngohanga ki Whakarua
 e ahu ana ki Turanga
 ko nga manu one nga tona
 i onau e onataw hui kai ma
 taua ope ko te takewa tera
 i timata ai taru motu ki
 reira ka haere ki te wa
 vira, ka hoki mai ano ka
 re au i kite ia tipihau
 me ketaraka ma e motu
 ana i te poraka nei i
 motu ano etahi o Ngatuna
 o Waimaha ki te Papuni
 ara ki Kohitihiti, ki Tau-
 whareto-roa ki Opawa one
 etahi mahinga atu ano a
 Japena ma ano, ko te
 rohe e katoto nei ma
 Kinganga me Ngatuna
 e hara ia tipihau taua ko
 Ketaraka, i rongo ano au
 i te toa a Le Whareraupo
 kia kawea ki hui mana
 ki te Papuni i toa onai
 kia Paora Kingi ma i
 kawea ano Kaore i Tae
 onai a Le Whareraupo me
 nga rangata hoki onau
 i Kawe Kaore i Tae ki
 te hauhake, kaati kainga
 ana e te poraka, e tika

ana a Paora Kingi i te mea
 ke wai ia no Kinganga e
 hara i te mea ma toa tahi
 o Tuhoe

Horotiu x by. Ketaraka

E motu ana koe ko Paora
 Kingi te Upoko araki o Le
 Wewera?

E motu ana au, ki te
 wehe toa mana ki telah
 kia koe, ki te wehe ano
 telaha kia au ka pa
 aia ki te Papuni iruru
 ia Kinganga

I whanau rapea a Paora
 Kingi ki Ruatahuna a h.
 ea motu toa mateng
 ki te Wainana?

I whanau a Paora ki
 te taha kia Tuhoe, ko toa
 paanga ki te whenua nei
 no Kinganga

I mahi kai ranei a Paora
 i mahi whare ranei iruru
 i toa taha ki te porakahi

Kaore a Paora i motu
 i mahi engari e pa an
 ia ruinga i toa paane
 tipuna Mahuri ano koe ki
 toa aratu pratai ai ma
 te poraka nei.

Kaore rapea a Paora ki
 i mana ki ruinga ia King

anga ki te poraka oia-
 aha koe kore aia e
 mahi ki te poraka oia
 e mohio ana au kia ia he
 uri oia Kinganga
 E mohio aha koe ki te take
 nei-

Re

E whai karati ranei a
 Paora ki Tuahu?

- Kare au i reira-

E mohio ana Kinga riri i te
 urewera i te Papuni

E harara ana riri i te

Parekura engari he Kohuru

E mohio ana rapua koe kite
 titianga o te riri he huaki-pō
 he huaki ~~ata-tua~~ ata-tua,

I penā tū ano tēna patunga
 ko ngati Kotore ha tāua
 imi i patuarā

Kaore au te tai whaka-

-runga i mohio koia nei

te Hapu o tēnei imi ko

te Wairoa tōna Kainga

Kaore ranei a Mahia i
 puta mai ia Kotore

E tika ana e ngari Kaore

i pa ki te whenua i

ru nga i tēna e uru ana

ano hoki au kia Kotore

Kaore ranei a Kikawai i puta
 mai i Kotore = Kaore
 Kōre Katoa rapua ana
 Kainga a Jawharitōroa,
 ato Manuka, ato Ruua
 -whio me Ko-hitikitō, ara
 -no Mohi Mahua; no
 Paora Karatō no Jama
 i Kakea no Iteira Korau
 -no Ihaia to ake me
 etahi atu = E mohio
 ana au kia Mohi he
 tūyāane no Whakātiki
 e tika ana ia ki te poraka
 nei; No Iteira Kōre to
 tōro o Jamāikā e arau
 He Paora mohe ai i te
 poraka nei; Kaore au e
 mohio ki i noho a Ihaia
 me Iteira ki te poraka
 nei

1.30pm

R. Horotiu x Iteiraka

E mohio ana rapua koe

ki te awa i Karia nei e

Paora Kūji; e te Pukhu

e te Pukemū e Jawhara

me etahi atu tūyāala i

ratoru e hūre ana ki

Iuranga = E matau

ana ana au ki tāua

awa te take na Paora

ratoru i whakakau

Paora i reira ano hoki a Witiupuna
e noho ana memea Kaore a Paora
Ka whaka hehia ratou e te Imi Kari
I whea koe e noho ana i te wa i Karia
ai tana awa

I Erepeti au e noho ana Ko Witiupuna
Ko Mohi-ko Tapanu Ko whakatiki
Ko Paora te Kara tete me e tahi
atu i reira ano e noho ana i te
wa i Karia ai tana awa I reira
ano e noho ana

E mohio ana ranei koe kite Pou
a Paora Kingi

E mohio ana au ki tona Pou
I Paharakeke i hua ina ko Roari
Kei te tu tonu ranei tana pou i naia
nei

Taku mohio i tu tana pou ki
reira a e mohio ana te Katoa
Kaore ranei koe i mohio kite tahi
Pou hou na tutakaga hau ma kei
te tunga ano o tana pou tahi
Kaore au e mohio ki tona Pou
Kaore koe i mohio ko te tahi mahi
tenei i tau tohea a Paora rana
Ko Nēkora

E tika ana na tana tau tohe
hoki i ara ai tana pou ia
Paora Kaore au e mohio kite
whakapapa o Paora ia Hingaanga
E ngari aku Korohēke e mohio ana

Haunakuru Kaore aku
Patai Kia Horotiu

Patai tu Horotiu
ko rawhea i mutu ai to noho i te
Porakamei

No te wa ote haichau nei
E mohio ranei koe ki te tahi Tangata
hai whakapapa mai i te ara
o Paora Kingi sa Hingaanga
Apepa me whakamata
E mohio ana koe i noho a Ngai tama
ki te Porakamei

Al-na o ratou whea ko Witiupuna
ma na Hera me whakatiki te
tāke i noho ai a Tamai Kakea
me Paora Karatete ki te Papuni

Kooti = Patai-tu Wipere }

He Parekura pehea ate Papakai ma
He utu mo nga Tangata
I Patua nei e te Urewa
kite Papuni

Atukamui x Wipere (Agent)

Ko Ngati Kahungunu taku
Imi ko Ngati rua taku Hapu
Ko Waiotake taku Kainga inaianei
E whakia ana au i nga Kai Korero
kua mutu ake nei ka
whakapapa au i te ara o Paora
I Runga ia Hingaanga

Ko Hingaanga te Pipuna o
Paora Kingi e Pa nei i paai
ara ki te poraka nei

Ko Hingaanga

" Jikitiki

" Kawattere

" Kirihauanga

" Je Riu

" Je Kapua

" Takahi

" Je Umuriki

" Je aa

" Paora Kingi I

I te haringa mai o N. Kahungu
-mu i te Papakai tuarua
ka taemai ki etahi ara o
ua e tika ana ki Jauranga
nga he ara tetahi; o tika ana
tetahi ki te Papakai; ka
hassate Pirirakau ki te
ara i te ara e tika ana ki
Jauranga, kia tika ano ki
te Papakai, ara kia tana
e tika ki te Kaiyua i Paora
Kingi - mu Kaduraku }
ka hei mate i te ope a Ngati-
Kahungu-mu e ngari kia tika
ano kite Papakai ki wahi i-
mate ai a Pohokorua whai
mana tonu iho te arai a tana
kau matua Kore tonu iho he
naemae tana tika na reira
tae noa mai ki tenei ra

I te hokinga o tana Ope ka haere
mai ate Aitanga a Mahaki te
Iwi o Wipere e tana wahi i Katin
nei he Kore Kaore i mohio e ruua
pea mano te hipanga atu i tana
Kati ka mate ko Ppikau ki
o tumoko ko Ngati huri te Hape
i tutaki nei ia te Aitanga a
Mahaki Kote hokinga mai tera
o te Aitanga a Mahaki no reira
ano te mutunga mai a e mutua nei
Kaore au e mohio kite riri i
Erepeti - Kote tikanga o te wai
ata te rongoro o te tana e han
mai nei kai te Papuni mo te
mautaranui te waiata he tan
gi mona no Ngati awa tana
Rangatira he Kohuru na te
Mautaranui ki waihan te
take i Patua ai ia tona
hokinga mai i muri iho ka
Koki ano ia hai tetu mo tona
Kohuru I rongoro ano au i te
Korero mo nga huri i tonoa
nei e te whare raupe no muri
i te Hauhan nei tana tono
Huri nei I rongoro au kia Papua
Pua tae he Huri ki te Upoko-
tataramo

Hetataka Patari tu Hukanui

I moe ate Kapua ia wai ka-
puta mai nei ko Takahi

He Parangi tahi tonu taku
i mohio ai

Kaore koe i mohio he uri a Takahi
no no Tuhoē

Kaore au i mohio

Kaore koe i mohio ko Dawhaki
te utu o Dipihau

Kaore au e mohio

Kaore koe e mohio kia Dawhaki

Kaore au e mohio

Kaore koe e mohio kia Karotaha
i mate hai utu no Dawhaki

Kaore au e mohio

Kaore koe i mohio kite utu
ate Papakai kote riri i te
Papakai i Erepeti

Kaore o riri ki Erepeti

Kore rawa o riri i muri

i ho i te Papakai he

Parekura i Puraho tangihia

ko Koroki i mate ki reira

E mohio ana koe kia Damahuki

i mate ki Erepeti

Kaore au e mohio

Kaore koe i mohio naku te
riri Mutunga rere atu nei
o Morehu ki Duranga

Kaore au e mohio

Kaore koe e mohio kite waiata
mo tana rerenga morehu au

Kaore au i rongō

Kaore hā he Rangata i noho ki-
te Papuni i muri iho o taku Rangata
No Hingaanga mai rano
hanga tae noa mai ki
Ki te Hauhanu nei

Kaore koe i mohio he Raupatu
naku kei te Papuni
Etika ana kote Papakai
tua tahi 1-2-3 me Manawaru
me Otumoto

Ko whea i riro i a koe i o Raupatu
i te Papakai me Manawaru
Kaore au i riri mote whenua
E ngari mote tangata

Kaore koe i mohio i mate etahi
o Rangata ia au i Manawaru
Etika ana ana Rangata
totohuna ko ou i mate i riri
i tonu pe rau ka haere atu

Kaore rapua he wahi whenua
o te Urewera i riro ia koe
Kaore ko te Rangata taku
i whai ai

Kaore koe i mohio na taku
ringa kaha ka riro mai ia au
ko Waitare moana

Kaore au e mohio

Yahora No 2

Paraire 15/1889

Hautakuru Patāi-tū Aukamui
Hetaraka - kote Marama
rava ko Rawiri Ake
Kai Korero

Whipere 197 N

Kua Pataraia e au o te
Marama motu Kinga i te
Papuni aia e noho ana
ki ana mai he tito tana
Korero **Tahora No 2**

Atana Motu

Ko ngamahi me Ngai-
tamaroki taku Hapu
e Kereme ana au ki te Pahi o te
Wera i te Wehea nei mo
taku tono ka unuhia e au
taku tono motu Poraka 9 e
uru ana hoki ki te tono
a Pimia kua oti hoki a
matou whaka ritenga i waho

Tahora No 2

Paraire 15/5/889

Tauha Kai Korero

Ko Omarumutu taku Kainga
ko Ngati Patu taku Hapu
Kote whakatohea te iwi
e Kereme ana au motu Poraka
katua nei i runga i nga
Dipuna e rua i Tarawa
me Kahuki - He Raupatu
aku take he Ahi Karoa
mai i aku Dipuna tae mai
ki te wa i taku Dipuna
e tono au i te tahi taha
oti Poraka nei - te Wahi
i te Rohe a Tamai Koha
ma e Kereme nei (A.D.A.E)

198 Tauha

I Ringa ia Kahuki me tonu
Raupatu me tonu take Dipuna
ake ano - Kote toenga o te Poraka
ia Tarawa katua me nga
Raupatu **ko Tarawa**

^	ko Kahuki
Ruamoko	Takemui
Pakira	Hawea
Hine ruku	Rangi hutini
Taukoro	Hika wharitoa
Mihi terina	Ruamoko
Tauha	

E wha nga Raupatu o te wa
ia Tarawa ahau mai ki muri
nei Kote wa ia te Ata o te rangi
E he ana ta Takuru whakapapa
i mahue i nei ngari na
Tarawa. Ko Tamakomutu muti
Kote ~~Ata o te rangi~~: Ata haia
Kote Ata wairua: Te Ata Koriki
te Ata o te Rangia,
Rongomai uru wao, Pakakura,
Rangi Kapakapa, Kaahopu
Hauoterangi, Ruamoko.
I timata nga Pakakura i te wa
ia te Ata o te rangi Tuarua
note wa i Kahopu Tuatoru
note wa ia Ruamoko i te wa
ia Heretaunga te tua wha
ko Tarawa te Tangata tuatahi
ki tenei Poraka kua kia nei
kua hui nei e au ia e

mo Dawahi tenei Tangata
 i Kau tonu mai i te moana
 Kei Patiki te unga mai e lata
 ana kei Puerua Kai te torupua
 maoro te roa atu i Konei
 Muri iho ka rere ano i te ia
 o te moana ka u kite Ranze
 Kei Awaawa kino te taenga
 Kei reira ka ahua whakautu
 ki te Qua whenua tona taenga
 atu ko motu Rokohanga atu eia
 ko Zuharanui i reira e noho
 ana no tenei motu ano tera
 Tangata i reira ka moe i Mana-
 wakiaitu he Damakone na
 Zuharanui muri iho noho rawa
 atu i te wharekiri kei moutohora
 te tahi ona Kraing ko Potaitai
 Kei te Poraka nei te tahi ona
 Kraing ko Zapaona ke Mahinga
 Kai tana Kei reira e tata ana ka
 (46) ko Waihuahua te Ingoa Kei
 te taha weta o te hiwi he Awaite
 nei Kei reira e tata ana Kei te
 Kai rakau Kote Kakahu o
 Dama moe Putu te Putake he
 iringa notona Kakahu i te wa
 ia Dama Komutu mututu me te
 Atahaia i noho tonu i te whenua
 nei nate Atahaia Kote ata-
 Wairua i moe ate Atawairua
 ia Kohutangi ko Akurehe ta
 rana Damaitu tua tahi

Muri iho ko te Atakorihiki ka ahua
 mai tenei ki au he Pua manu
 Kei te Takirua o te Ruangarehu
 tae atu kei Maungatapere e lata
 ana ate Ruangarehu kite (44)
 He Kraing ate Ruangarehu
 te Ingoa o te Pua manu ko te
 Kaiakurehe he Rakau te Putake
 Kei te Matawai o mapara (42)
 te tahi o ana Rakau Kei Runga
 o te Ruangarehu te Ingoa o tana
 rakau ko Kohoa i mate
 a te Atawairua Kinga Ru-
 wahia Kei te Puaha o Dataweka
 me Kahunui Kei te taha tonga
 o te awa (near 41) he aruhe Kei
 te (13) Konga Ruawahia i te wa
 ia te Atakorihiki i pera ano ate
 x Ata oterangi i tana wa ka
 kite te tahi Iwi e noho ana Kei
 te Houpara ko te Ingoa i mua
 o tenei wahi ko Paroanui tana
 wa ano ka tonoa e ia he Tangata
 Kei te Patu i tana Iwi i whaka-
 tikia atu natanu i Zapaona
 (Zeika A) Kotonu whakaitauki
 motu whaka arohanganga Kei te
 Potu i tana Iwi Me Patu
 Kei Pera tatou me te Kohu-
 rere e ngari kia rite kite
 Kohu rere kia rite Kei te
 Rakau Karaka e manui ana
 i te wai ka Patua tona